Írta: Administrator
2009. június 30. kedd, 22:56 - Módosítás: 2009. július 03. péntek, 10:03

Szívén viseli kutyája fejlődését?

Gyakran beszélünk arról, hogy egy kutyának „viselkedési zavarai vannak", anélkül, hogy igazán alaposan a dolgok mélyére néznénk. A félelem és az agresszió - a megfelelő helyen , időben és mértékben - a kutya természetes viselkedésrepertoárjához tartozó , biológiailag életfontosságú magatartásformák. Ezen írás célja, hogy a félelem és az agresszió kialakulásáról és megelőzéséről szóló a gyakran elégtelen, vagy kifejezetten helytelen elképzeléseket (és előítéleteket) kissé eloszlassa, és helyükbe olyan ismereteket és módszereket állítson, melyek a magatartáskutatás és az etológia tudományainak talaján felnövekedve, jobban használhatóak kutyáink nevelésénél.

Minden kutyának (és minden élőlénynek) át kell élni félelemteli pillanatokat, át kell vészelni a bizonytalanság érzésével teljes élethelyzeteket. A félelem az élővilág egyik legerősebben működő - életfontosságú - érzése, mely hozzásegíti az élőlényeket ahhoz, hogy szükség esetén a meghúzódás, meglapulás, megalkuvás, menekülés vagy éppen a fejvesztett támadás révén bizonyos élethelyzeteket átéljenek, és életben maradjanak. Ílyen módon tehát a félelem érzése és az ehhez kapcsolódó viselkedésformák a maguk helyén, idejében, és módján teljesen természetes jelenségek. Mi azonban a mérce? Mi a mai kutyák számára a félelem és az agresszió szerepe, mennyiben veszíthetett fontosságából az ember mellett töltött évezredek alatt, és mi az a mennyiség, amit a mai kor embere és társadalma elvisel félénkségből és agresszivitásból?

Fenti kérdések megválaszolása nemigen a mai kor közönséges kutyatartójának kompetenciája. És nem is feladata. Nyilvánvaló: a kutyatartó csupán annyit szeretne, hogy kutyája a számára és környezete számára elfogadható átlag-magatartást produkálná, nem kerülne kellemetlen helyzetbe túlzott félénksége miatt, és nem válna a kutya-játszótér rémévé kezelhetetlen rámenőssége miatt. Mindkét véglet kellemetlen - kutyának, gazdinak egyaránt - és nagyon megnehezíti a kellemes társas kapcsolatok kialakítását, melyre pedig mind a két- mind a négylábúaknak nagyon nagy szükségük van.

A már felnőtt „problémás kutyák" kezelése rendkívül munkaigényes; alapos helyzetfeltárást, gondos elemzést, és jelentős kynologiai ismereteket igényel. Vannak persze praktikus tanácsok, melyek az esetleg meg is oldják a problémát, azonban egy biztos :

Jobb a megelőzés, mint a gyógyítás

A megelőzés a kölyök első napjában kezdődik. Az első két-három hónap a tenyésztő

felelőssége, és jó, ha olvasóink tudják és elhiszik: a kutya viselkedésformái jószerivel teljesen ez alatt a két-három hónap alatt alakulnak ki. Döntő szerepű a kutya életében az a hely, ahonnan származik ! Ezt kölyökvásárláskor sose felejtsük el, és a tartási körülmények, a szülő állatok és a kutya-gazda kapcsolat legteljesebb ismeretében, és csak a teljes bizalom meglétekor vásároljunk kutyát. Egy rosszul megalapozott kiskutya nevelhető még, de ez rendkívül sok munkát és viszonylag alapos „kutyászati" ismereteket igényel, melynek bizony a gazdik többsége nincs birtokában. Válasszuk tehát az egyszerűbb megoldást; csak olyan helyről vegyünk kutyát, ahol nincs kétségünk afelől, hogy a táplálás mellett a kölyök nevelése és a lelki kapcsolat kialakítása is fontos volt a tenyésztő számára.

A kölyök átvétele után a kölyökóvoda nyújtaná kölykeinknek a legteljesebb lehetőséget arra, hogy a társas magatartás problémáit, így elsősorban a félelmet és az agressziót megelőzzük. A kölyökóvodában a kölykök lehetőséget kapnak arra, hogy viselkedésrepertoárjukat játékos kapcsolatok - adott esetben akár összeütközések keretein belül is - bővítsék, gyakorolják. Kölyökóvodában tanulják meg a kölykök, hogy ne féljenek a környező világ esetleg szokatlan jelenségeitől sem, hogy a zaj és fényhatások nem bántanak, és semmi ok azoktól megijedni, megtanulják, hogy a gazda a legfontosabb vonatkoztatási pont, és a közös gyakorlás és tanulás eredményeképpen egyre szorosabb lelki kapocs épülhet ki kutya és gazdája között, mely nem azonos a kutyakiképző iskolák elvárások teljesítésén alapuló szeretetével. A világ közös felfedezése nyújt a kölyöknek alapot arra, hogy a gazdát akár a szó szoros értelmében tűzön-vízen át kövesse, és hogy megtanuljanak egymást testbeszédéből, mimikájából is olvasni, és ne csak az emberi szó jelentse az összekötő kapcsot kettejük között.

A gazda is tanul: megtanulja meglátni és megérteni kutyája jeleit, mozgásából, testtartásából, mimikájából, füle-farka állásából következtetni annak lelkiállapotára, gondolataira, érzéseire.

A kölyökóvoda legfontosabb vonása azonban az - a kölyök-gazda kapcsolat kialakításán túl - hogy a kölyök a többi kutyával való társas érintkezést is tanulhatja gyakorolhatja. Megtanulja megadni magát a nála nagyobb és erősebb, életrevalóbb, tapasztaltabb kutyának, és megtanulja azt is, hogy melyik az a társa, akivel szemben akár dominánsan is felléphet. A közös játékok mérhetetlen fontosak a kölykök testi-szellemi épülése és egészséges fejlődése szempontjából. A kölyökóvoda, melynek vezetése megalapozott ismeretekkel rendelkezik, némi gyakorlatot is magáénak mondhat, és szeretet és bizalom fűzi a gondjaira bízott kutyákhoz, és szívesen okítja a foglalkozásokon résztvevő gazdikat is, szinte a biztos utat jelenti afelé, hogy kutyánk felnőttként is kiegyensúlyozott, megbízható, önbizalommal teli társ legyen, akinek más kutyákkal és emberekkel szemben semmiféle problémái nincsenek.

Ma hazánkban nagyon kevés a kölyökóvodák száma. Pedig a rendszer nagyon jó, és pld. Németországban már nagyon szép eredményei is vannak. A mai átlag kutyatartó minimális kynologiai ismeretekkel rendelkezik, ezért akár a legnagyobb jóindulattal és igyekezettel is el tudja rontani kölyökkutyáját (pld. amikor egy-egy verekedéstől való félelmében nem engedi más, nagyobb vagy akár kisebb kutyákhoz) , és a napi sétáltatás vagy az emberek közé vitel, vagy akár a kutya otthon hagyása is gondot jelenthet egy életen át, és alaposan megkeseríthetí azt a kapcsolatot, mely nagyon szép és örömteljes is lehet.

Sose feledjük tehát, a kutya szociális lény, melynek igénye és szükséglete a társas kapcsolat, és ez nem merülheti ki a gazdában vagy a családban; meg kell adni a lehetőséget arra, hogy képzett szemek felügyelete alatt fejlődhessen ki a kölyök szociális érzékenysége, és szilárdulhassanak meg magatartásformái.

Vissza